

ZWIĄZEK NAUCZYCIELSTWA POLSKIEGO

ROK ZAŁOŻENIA 1905

ZARZĄD GŁÓWNY

00-389 Warszawa, ul. Smulikowskiego 6/8
tel. (22) 318 91 00, 318 92 17, fax (22) 318 92 19
www.znp.edu.pl e-mail: znp@znp.edu.pl

ZPE/302/2/KL/20

Warszawa, 21 października 2020 r.

Szanowna Pani

Mirosława Stachowiak-Różecka

Przewodnicząca

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży

Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego w nawiązaniu do projektu budżetu państwa na rok 2021 r., *Informacji o projekcie budżetu państwa na rok 2021 w zakresie oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej, a także części 30 „Oświata i wychowanie”* oraz projektu ustawy o *szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021* – przedstawia opinię do założeń budżetowych państwa w zakresie oświaty.

Stanowisko Związku Nauczycielstwa Polskiego do przedstawionych założeń budżetowych jest negatywne.

I. Z danych zawartych w *Informacji o projekcie budżetu państwa na rok 2021 w zakresie oświaty i wychowania* planowane dochody budżetu państwa przewiduje się w wysokości 404.441 mln zł. W porównaniu do wartości 435.340 mln zł z 2020 r. stanowi to spadek o 7,1%.

W projekcie budżetu na 2021 r. wysokość wydatków w zakresie oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej wynosi 57.077,5 mln zł, tj. kształtuje się na poziomie o 4,4% wyższym w porównaniu z ustawą budżetową na rok 2020 (w 2020 r. - 54.674,6 mln zł - 8,2% wzrostu).

Jednakże planowany w 2021 r. wskaźnik udziału wydatków na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w wydatkach budżetu państwa wynosić ma 11,73% (12,56 % w 2020 r., 12,11% w 2019 r., 11,95 - 2018 r., 12% w 2017 r.), co stanowi **spadek o 0,83 punktu %**. Zatem w porównaniu do

lat ubiegłych mamy do czynienia ze spadkiem wskaźnika udziału wydatków na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą w odniesieniu do całości wydatków budżetu państwa.

Planowany udział wydatków na oświatę i wychowanie w PKB został zaprojektowany w wysokości tylko 2,42 %, śladowo wzrastając jedynie o 0,12 punktu %.

Mamy więc do czynienia z utrzymaniem wieloletniej stagnacji w zakresie udziału wydatków na oświatę w relacji do PKB (w roku 2020 wynosił on bowiem 2,30 %, w 2019 r. - 2,39%, 2018 r. - 2,25%, 2017 r. - 2,38%). Faktycznie spadek ten jest jeszcze wyższy ze względu na w zasadzie stagnacyjny wskaźnik wzrostu PKB w porównaniu do lat ubiegłych - planowane 4,0% w 2021 r., wzrost o 0,3 punktu % (3,7% z 2020 r.).

II. W projekcie budżetu na rok 2021 w zakresie części oświatowej subwencji ogólnej zwiększono wydatki o 2.289.800 tys. zł (52.041,6 mln zł w stosunku do 49.835,8 mln zł w roku ubiegłym) – co daje wzrost o 4,4%. W ubiegłym roku wzrost wysokości subwencji oświatowej wynosił 8,3%.

Wzrost kwoty części subwencji oświatowej trzeba również odnosić do kwestii kosztów przechodzących podwyżki wynagrodzeń z roku 2020.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej państwa na 2021 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli wynosić będzie 3.537,80 zł. Tak więc kwota bazowa dla nauczycieli w 2021 r. będzie obowiązywać w wysokości ustalonej na dzień 1 września 2020 r.

Oznacza to brak zabezpieczenia środków finansowych w budżecie państwa na rok 2021 w zakresie podwyżek wynagrodzeń nauczycieli, skoro kwota bazowa stanowiąca podstawę ustalenia średnich stawek wynagrodzenia nauczycieli w 2021 r. nie ulegnie zmianie.

Zatem ustawa budżetowa na 2021 r. nie uwzględnia więc ewentualnych kosztów podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w roku 2021 - zapowiadanej w lipcu br. przez ministra Dariusza Piontkowskiego.

W treści Informacji wskazuje się, że w kwocie subwencji oświatowej na 2021 r. zostały uwzględnione nowe zadania oświatowe oraz zmiany zakresu obecnych zadań oświatowych, a więc:

- skutek przechodzący podwyżki wynagrodzeń o 6% od 1 września 2020 roku,
- skutek zmian w awansie zawodowym nauczycieli,
- skutek zmian liczby etatów nauczycieli,
- dodatku wiejskiego,
- wzrost dotacji dla szkół i placówek niesamorządowych,
- skutek wzrostu kwoty na odpis na ZFŚS (w związku ze wzrostem liczby etatów nauczycieli) – 14 mln zł.

Należy zauważyć, że w poprzednim roku pracując nad budżetem na rok bieżący, Ministerstwo Edukacji Narodowej w zmniejszającej się liczbie etatów upatrywało źródła finansowania podwyżki wynagrodzeń nauczycielskich od 1 września, mimo że nie tak dawno jeszcze Ministerstwo Edukacji Narodowej deklarowało, że liczba etatów nauczycielskich w związku z likwidacją gimnazjów uległa znacznemu zwiększeniu¹.

W roku ubiegłym okazało się, że po likwidacji gimnazjów nie tylko „kilkanaście tysięcy etatów” ubyło z systemu oświaty, ale zniknęły również i inne etaty nauczycielskie w takim rozmiarze, który umożliwił sfinansowanie kosztu 6% podwyżki wynagrodzeń od września 2020 r. w wysokości ponad 770 mln zł. Obecnie okazuje się jednak, że „skutek zmian liczby etatów nauczycieli” , czyli jak należy rozumieć „wzrost liczby etatów nauczycielskich” , stanowi nowe zadanie i dodatkowy koszt finansowany z części oświatowej subwencji ogólnej.

W tym kontekście interesujące jest także przywołanie nowego zadania powodującego dodatkowy koszt w postaci wzrostu kwot na odpis na ZFŚS w związku ze wzrostem liczby etatów nauczycieli. Kwestię zmniejszającej się liczby etatów nauczycielskich w roku ubiegłym podniesiono powyżej.

Należy zauważyć także, że zgodnie z treścią art. 4 projektu ustawy *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021* do ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, o którym mowa w art. 53 ust. 1 KN zastosowano kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r. - a nie kwotę obowiązującą od 1 stycznia 2021 r., co prowadzi do oszczędności w zakresie zaniżenia odpisu na fundusz socjalny nauczycieli w kwocie **449.661.024 zł** (szerzej w części dotyczącej opinii do projektu ustawy o budżecie na rok 2021).

Tak więc na odpisach na ZFŚS nauczycieli budżet państwa dokonuje znaczącej oszczędności, zatem nieprawdą jest jakoby koszt odpisu generował dodatkowe koszty finansowane z subwencji oświatowej, tym bardziej, że zachodzi wątpliwość co do prawidłowego wyliczenia przez MEN liczby etatów nauczycielskich, skoro jednego roku mamy znaczący ubytek zatrudnienia, a w kolejnym roku znaczący wzrost skutkujący dodatkowymi, nowymi kosztami po stronie budżetu państwa.

Jeżeli zaś chodzi o kolejne „nowe zadanie” finansowane ze środków subwencji oświatowej, tj. wzrost dotacji dla szkół i placówek niesamorządowych, to trudno nie zauważyć, że jest on skutkiem powrotu przez organy samorządu terytorialnego do mechanizmu wyzbywania się obowiązku prowadzenia szkół i przedszkoli na rzecz podmiotów prywatnych. Jest to powrót do proceduru, który miał miejsce w latach 2007-15.

¹ <https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/1084728,likwidacja-gimnazjow-a-liczba-etetow-nauczycielskich.html>

Organy samorządu terytorialnego wykorzystując uprawnienia ustawowe, dokonują ustrojowej zmiany państwowego szkolnictwa publicznego w system publicznego szkolnictwa prywatnego - przekazując prowadzenie szkół podmiotom prywatnym, bez jednoczesnego zagwarantowania alternatywy w postaci dostępu do szkół samorządowych.

Związek Nauczycielstwa Polskiego od wielu lat toczy walkę o zagwarantowanie prawa do edukacji publicznej w szkołach państwowych, które jako jedyne zapewniają niezagrożony i równy dostęp do nauki, był autorem wielu rozwiązań prawnych, które zabezpieczały system oświaty przed dziką prywatyzacją, jednak nie znalazł zrozumienia w tej kwestii ani wśród przedstawicieli samorządu terytorialnego, ani wśród przedstawicieli rządu, ani wśród większości parlamentarnej, także obecnej.

III. Związek Nauczycielstwa Polskiego negatywnie opiniuje część projektu ustawy *o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021*, która modyfikuje w sposób daleko idący wydatki finansowane z budżetu państwa w zakresie świadczeń wynikających z nauczycielskiego stosunku pracy, jak również pragmatyki nauczycielskiej.

Dotyczy to modyfikacji obowiązującego prawa w kwestii ograniczenia:

- art. 1 – środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w łącznej wysokości do 2700 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego ustalonego w oparciu o kwotę bazową dla nauczycieli obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r., zamiast kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2021 r.,
- art. 2 pkt 1 - środków na wypłaty nagród dla nauczycieli w budżetach wojewodów łącznie w wysokości do 2744 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty – ustalonych w oparciu o kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r., zamiast kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2021 r.,
- art. 2 pkt 2 - środków na wypłaty nagród dla nauczycieli w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości do 2015 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty – ustalonych w oparciu o kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r., zamiast kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2021 r.,
- art. 3 - środków na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa w oparciu o średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wyliczone na podstawie kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, obowiązującej w dniu 1 stycznia 2020 r., zamiast kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2021 r.,
- art. 4 - wysokości odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli poprzez zastosowanie kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2018 r., zamiast kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2021 r.,
- art. 77 – wysokości odpisu podstawowego na ZFŚS dla pracowników niepedagogicznych poprzez odniesienie do przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w wysokości

obowiązującej w drugim półroczu 2018 r., zamiast przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w gospodarce narodowej w roku poprzednim lub w drugim półroczu roku poprzedniego.

Łączna kwota oszczędności tylko w zakresie skutków wynikających z Karty Nauczyciela (nie licząc oszczędności z tytułu art. 77 projektu ustawy o budżecie, dotyczącego odpisu na ZFŚS pracowników niepedagogicznych) według założeń ustawy o budżecie wynosi **460.091.939 zł**.

W opinii ZNP ustawa o budżecie powinna wprowadzać jedynie rozwiązania tymczasowe służące uzyskaniu ściśle uzasadnionego celu budżetowego. Należy zauważyć, że Ministerstwo Finansów w drodze ustaw o budżecie od wielu lat dokonuje zawieszenia działania normatywnego wielu ustaw, w tym pragmatyki nauczycielskiej w zakresie ograniczania środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, nagród, organizacji doradztwa metodycznego, odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nauczycieli i pracowników niepedagogicznych - bez wykazania uzasadnienia dla takiego działania.

Biorąc pod uwagę, że jest to kolejny rok ograniczania działania wielu norm ustawowych w drodze ustawy o budżecie, należy uznać, że dokonuje się trwałej zmiany treści ww. norm, do czego – w opinii ZNP – nie występuje podstawa prawna.

Zdaniem ZNP nie ma wątpliwości, że wskazane powyżej normy projektu ustawy nie tyle tymczasowo zamrażają wskaźniki określone w innych ustawach w związku z wystąpieniem uzasadnionej konieczności budżetowej, co kolejny już rok wyłączają z obiegu prawnego określone normy prawne. Istnieje poważna wątpliwość co do podstawy prawnej, jak i konstytucyjności takiego działania.

W uzasadnieniu niniejszego projektu ustawy nie zawarto także argumentów na rzecz wprowadzonych zmian. Zdaniem ZNP regulacje ww. normy projektu ustawy są więc nieuzasadnione, a nadto – w związku z trwałym charakterem zmian dokonywanych przez kolejne ustawy o budżecie – naruszające zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa.

Poniżej przedstawiamy szczegółowe wyliczenia oszczędności wprowadzanych ustawą o budżecie w zakresie objętym Kartą Nauczyciela.

1) Zgodnie z treścią art. 1 projektu ustawy o budżecie w roku 2021 środki na doskonalenie zawodowe nauczycieli, o których mowa w art. 70a ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela – dalej KN, przeznaczone na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli wyodrębnia się w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w łącznej wysokości do 2700 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego ustalonego w oparciu o kwotę bazową, o której mowa w art. 30 ust. 3 KN, obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r.

Kwota bazowa dla nauczycieli obowiązująca w dniu 1 stycznia 2018 r. wynosiła 2.752,92 zł (2.753 zł).

$$2700 \times 2753 \text{ zł} = 7.433.100 \text{ zł}$$

W myśl art. 70a ust. 7 KN w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania wyodrębnia się środki na realizację ogólnokrajowych zadań w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli, w łącznej wysokości 2700 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej państwa na 2021 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli wynosi 3.537,80 zł (3.538 zł).

$$2700 \times 3538 \text{ zł} = 9.552.600 \text{ zł}$$

Oszczędność w zakresie doskonalenia zawodowego wprowadzana treścią ustawy o budżetowej wynosi – **2.119.500 zł.**

$$9.552.600 - 7.433.100 = 2.119.500 \text{ zł}$$

2) Zgodnie z treścią art. 2 pkt 1 ustawy o budżetowej w roku 2021 środki, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 2 KN na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-wychowawcze wyodrębnia się w budżetach wojewodów łącznie w wysokości do 2744 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty – ustalonych w oparciu o kwotę bazową, o której mowa w art. 30 ust. 3 KN obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r.

Kwota bazowa dla nauczycieli obowiązująca w dniu 1 stycznia 2018 r. wynosiła 2.752,92 zł (2.753 zł).

$$2.744 \times 2.753 \text{ zł} = 7.554.232 \text{ zł}$$

Na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 2 KN w budżetach wojewodów łącznie w wysokości stanowiącej równowartość 2744 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród kuratorów oświaty oraz nagród organów sprawujących nadzór pedagogiczny dla nauczycieli, o których mowa w art. 1 ust. 1 pkt 1 KN.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej państwa na 2021 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli wynosi 3 537,80 zł (3.538 zł).

$$2.744 \times 3538 \text{ zł} = 9.708.272 \text{ zł}$$

Różnica wprowadzana treścią ustawy o budżetowej wynosi – 2.154.040 zł.

$$9.708.272 \text{ zł} - 7.554.232 \text{ zł} = 2.154.040 \text{ zł}$$

3) Zgodnie z treścią art. 2 pkt 2 ustawy o budżetowej w roku 2021 środki, o których mowa w art. 49 ust. 1 pkt 3 KN przeznaczonych na wypłaty nagród dla nauczycieli za ich osiągnięcia dydaktyczno-

wychowawcze wyodrębnia się w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości do 2015 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty – ustalonych w oparciu o kwotę bazową, o której mowa w art. 30 ust. 3 KN obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r.

Kwota bazowa dla nauczycieli obowiązująca w dniu 1 stycznia 2018 r. wynosiła 2.752,92 zł (2.753 zł).

$$2.015 \times 2.753 \text{ zł} = 5.547.295 \text{ zł}$$

Na podstawie art. 49 ust. 1 pkt 2 KN w budżecie ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania w wysokości stanowiącej równowartość 2015 średnich wynagrodzeń nauczyciela stażysty, z przeznaczeniem na wypłaty nagród tego ministra.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej państwa na 2021 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli wynosi 3 537,80 zł (3.538 zł).

$$2.015 \times 3.538 \text{ zł} = 7.129.070 \text{ zł}$$

Różnica wprowadzana treścią ustawy o budżecie wynosi – 1.581.775 zł.

$$7.129.070 \text{ zł} - 5.547.295 \text{ zł} = 1.581.775 \text{ zł}$$

Łączna oszczędność w zakresie nagród dla nauczycieli wynosi **3.735.815 zł**.

$$2.154.040 \text{ zł} + 1.581.775 \text{ zł} = 3.735.815 \text{ zł}$$

4) Zgodnie z treścią art. 3 ustawy o budżecie w roku 2021 środki, o których mowa w art. 70a ust. 4 KN, na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa ustala się w oparciu o średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wyliczone na podstawie kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 ustawy – Karta Nauczyciela, obowiązującej w dniu 1 stycznia 2020 r.

Na podstawie art. 70a ust. 4 KN w budżetach wojewodów wyodrębnia się środki na wspieranie organizacji doradztwa metodycznego na obszarze województwa, w łącznej wysokości 12.400 średnich wynagrodzeń nauczyciela dyplomowanego.

W dniu 1 stycznia 2020 r. kwota bazowa dla nauczycieli wynosiła 3.337,55 zł. Średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wynosi 184% ww. kwoty, a więc 6.141 zł.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej państwa na 2021 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli wynosi 3 537,80 zł (3.538 zł). Średnie wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego wynosi 184% ww. kwoty, a więc 6.510 zł.

Koszt wspierania doradztwa metodycznego według ustawy o budżecie na 2021 r.:

$$12.400 \times 6.141 \text{ zł} = 76.148.400 \text{ zł}$$

Koszt wspierania doradztwa metodycznego według art. 70a ust. 4 KN i średniego wynagrodzenia nauczyciela dyplomowanego w 2021 r.:

$$12.400 \times 6.510 \text{ zł} = 80.724.000 \text{ zł}$$

Oszczędność w zakresie wspierania doradztwa metodycznego - **4.575.600 zł.**

$$80.724.000 \text{ zł} - 76.148.400 \text{ zł} = 4.575.600 \text{ zł}$$

5) Zgodnie z treścią art. 4 ustawy o budżecie w roku 2021 do ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, o którym mowa w art. 53 ust. 1 KN stosuje się kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2018 r.

Zgodnie z treścią art. 53 ust. 1 KN dla nauczycieli dokonuje się corocznie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych w wysokości ustalonej jako iloczyn planowanej, przeciętnej w danym roku kalendarzowym, liczby nauczycieli zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze zajęć (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) skorygowanej w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych nauczycieli (po przeliczeniu na pełny wymiar zajęć) i 110% kwoty bazowej, o której mowa w art. 30 ust. 3 KN, obowiązującej w dniu 1 stycznia danego roku.

Kwota bazowa dla nauczycieli obowiązująca w dniu 1 stycznia 2018 r. wynosiła 2.752,92 zł (2.753 zł). Zatem odpis na fundusz socjalny na jeden etat według dyspozycji art. 4 ustawy o budżecie wynosić będzie 110% x 2.753 zł, a więc 3028 zł.

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 projektu ustawy budżetowej państwa na 2021 r. wysokość kwoty bazowej dla nauczycieli wynosi 3 537,80 zł (3.538 zł). Zatem odpis na fundusz socjalny na jeden etat według dyspozycji art. 53 ust. 1 KN miałby wynosić 110% x 3.538zł, a więc 3892 zł.

Oszczędność w zakresie odpisu na fundusz socjalny nauczycieli w zakresie jednego etatu: 3892 zł - 3028 zł = 864 zł.

Według danych MEN liczba nauczycieli objętych pragmatyką nauczycielską wynosi 520.441.

Oszczędność w zakresie zniżenia odpisu na fundusz socjalny nauczycieli: 520.441 x 864 zł = **449.661.024 zł**

6) Łączna kwota oszczędności w zakresie Karty Nauczyciela według założeń ustawy o budżecie wynosi **460.091.939 zł**, co stanowi sumę oszczędności w zakresie:

- doskonalenia zawodowego - **2.119.500 zł**,
 - nagród dla nauczycieli - **3.735.815 zł**.
 - wspierania doradztwa metodycznego - **4.575.600 zł**.
 - odpisu na fundusz socjalny nauczycieli - **449.661.024 zł**
-

Podsumowanie

Związek Nauczycielstwa Polskiego uważa, że wzrost wydatków budżetu państwa, jaki został zaplanowany na rok 2021, nie gwarantuje prawidłowej realizacji zadań oświatowych państwa. Przedłożony do zaopiniowania projekt budżetu nie odzwierciedla rzeczywistych potrzeb niezbędnych do realizacji zadań edukacyjnych w roku 2021.

Związek wyraża wątpliwość, czy działania władz publicznych w dziedzinie edukacji w Polsce wpisują się w ramy Strategii Lizbońskiej. Zgodnie z zapisami Strategii - wszystkie państwa członkowskie powinny dołożyć starań, aby gospodarka europejska stała się „*gospodarką opartą na wiedzy*.” Realizacji powyższych celów, zgodnie z przyjętymi przez Polskę standardami, musi towarzyszyć zagwarantowanie w budżecie państwa odpowiednich środków finansowych. Zatem realizacja strategicznych założeń konwergencyjnych państwa polskiego do wymogów Unii Europejskiej na najbliższe lata musi wymagać ustalenia stałego wzrostu tych nakładów lub przynajmniej ustalenia stałego udziału tych środków w Produkcie Krajowym Brutto.

Tym samym nieodzownym jest przeznaczenie większej niż dotychczas części PKB na naukę i oświatę. Tylko inwestycje skierowane na zdobywanie wiedzy i samokształcenie przynoszą najwyższe stopy zwrotu, stąd polityka budżetowa państwa powinna kłaść nacisk przede wszystkim na powyższe zależności. Zatem budżet państwa w większym stopniu musi przekładać się bezpośrednio na realny i odczuwalny wzrost nakładów na naukę i oświatę.

Zdaniem Związku Nauczycielstwa Polskiego budżet państwa powinien zakładać możliwość realnego finansowania zadań publicznych. Z tego względu prawidłowy plan finansowy państwa musi być poprzedzony analizą finansową skonkretyzowanych dochodów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego w kontekście rzeczywistych kosztów ponoszonych przez samorząd terytorialny na realizację zadań oświatowych.

Występujące dziś problemy jednostek samorządu terytorialnego z prawidłowym finansowaniem zadań własnych wskazują, że minister właściwy do spraw finansów publicznych nie dokonuje właściwej analizy rzeczywistych możliwości finansowych organów prowadzących szkoły w kontekście wykonywanych przez nie zadań w zakresie oświaty publicznej.

Zdaniem Związku Nauczycielstwa Polskiego założone w budżecie państwa wydatki na oświatę w kontekście zakładanego wzrostu subwencji oświatowej nie zabezpieczają w sposób prawidłowy środków na wynagrodzenia i ewentualne podwyżki wynagrodzeń nauczycieli – z uwzględnieniem nauczycieli zatrudnionych w placówkach nieobjętych subwencją oświatową. Zadanie to nie jest wyszczególniane w ramach katalogu zadań finansowanych z subwencji oświatowej.

Z powyższych względów Związek Nauczycielstwa Polskiego wnosi o negatywną rekomendację Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu RP do projektu założeń budżetowych państwa na rok 2021 w zakresie oświaty.

Z poważaniem -

PREZES
Związku Nauczycielstwa Polskiego
Sławomir
Sławomir Broniarz